

Planen mot diskriminering och kränkande behandling

Båtsmansskolan 2021/22

Haninge kommun

Hänsyn Empati Ansvar Respekt Trygghet

*All verksamhet på
Båtsmansskolan ska vara fri från alla former av
diskriminering och annan kränkande behandling. Alla barn och elever
ska uppleva sig trygga och bemötas med respekt för sin individ i våra
verksamheter.*

Hänsyn Empati Ansvar Respekt Trygghet

Vår ambition är att varje barn och vuxen ska mötas av

*Engagemang **Kunskap** och **Glädje** i alla våra verksamheter samt att
hen ska trivas och känna samhörighet med sina skolkamrater och
vuxna på skolan. Det är en av de viktigaste förutsättningarna för att en
god inläring ska kunna ske.*

*Elever och personal har ett gemensamt ansvar att efterfölja vår
gemensamma värdegrund **Hänsyn Empati Ansvar Respekt Trygghet***

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	sid 2
Kartläggning och värdegrund.....	sid 4
Diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.....	sid 5
Analys.....	sid 6
Förebyggande åtgärder.....	sid 8
Främjande insatser.....	sid 10
Rutiner för akuta situationer.....	sid 13
Lagar och förordningar.....	sid 15
Referenser.....	sid 16
Bilagor:	
1. Arbetsgång vid kränkning mellan elev och elev.	sid 17
2. Arbetsgång om vuxen kränker en elev.....	sid 18
3. Arbetsgång vid kränkning mellan personal och personal...	sid 19
4. Konfliktlösning.....	sid 20

SAMMANFATTNING

Båtsmansskolans skollledning och personal tar avstånd från alla former av diskriminering och andra former av kränkningar. Vi arbetar aktivt och förebyggande för att förhindra att elever utsätts för detta och skolan har därför denna plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Alla barn och elever ska uppleva sig trygga i våra verksamheter. Riktlinjerna i vår plan mot diskriminering och kränkande behandling grundar sig dels i vår vision och värdegrund som ska genomsyra hela verksamheten och dels på bestämmelserna i skollagen, lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever.

Denna plan upprättas en gång per år och ställer krav på att förebygga diskriminering och annan kränkande behandling samt en skyldighet att utreda omständigheterna när det kommit till personalens kännedom att ett barn eller en elev blivit utsatt för diskriminering eller annan kränkande behandling. Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till trakasserier. Och denna plan tydliggör ansvarsfördelningen om diskriminering och kränkande behandling förekommer i verksamheten.

Eleverna informeras om planen mot diskriminering och kränkande behandling vid varje läsårsstart och deltar i arbetet genom olika klassråd, elevråd, kamratstödjarverksamhet och skolans *HEART-arbete* och får dessutom utvärdera trivsel och trygghet genom enkät varje år. Elevernas synpunkter ligger till grund för förbättringsområden som rör deras trivsel och trygghet på skolan.

All personal på skolan ansvarar för barns och elevers trygghet. Klasslärare och fritidspersonal kartlägger tryggheten i sin egen klass/grupp och rapporterar till skolans *Trygghetsteam*. I arbetslagens uppdrag ingår att kontinuerligt diskutera elevvård och kartlägga förekomsten av eventuell diskriminering och kränkande behandling som sedan förs vidare till skolans *Trygghetsteam* som agerar och följer upp enligt gällande ”*handlingsplan mot mobbning och kränkande behandling*”.

Varje läsår inleds med aktivt värdegrundsarbete genom samarbetsövningar i klassen och aktiviteter på skolan. Syftet är att nya elever får lära sig om skolans värdegrundsarbete samt att övriga elever och personal får en repetition av skolans värdegrund. All personal informeras om och diskuterar de sju diskrimineringsgrunderna vid studiedagen vid läsårsstart. Under höstterminen har vi även en gemensam HEART-dag.

I februari/mars genomförs Haninge kommuns *Skolplaneenkät*. Enkäten tar bl.a. upp frågor om trivsel, trygghet, arbetsro och delaktighet. Skolans personal analyserar resultaten och kommunicerar de med elever och föräldrar.

All personal på skolan utvärderar planen mot diskriminering och kränkande behandling av varje år och denna utvärdering ligger till grund för nästkommande plan. Förebyggande arbete sker på skolnivå och klassrumsnivå/gruppnivå, genom kamratstödjarverksamhet, elevråd och skolans *Trygghetsteam* och

Elevhälsa. Nya elever på skolan ska få handledare som hjälper dem här på skolan. En brevlåda finns vid ingången till huvudbyggnaden från stora skolgården där elever kan lägga brev som ska till Trygghetsteamet.

Till dig som elev

Vår ambition är att alla på vår skola ska vara trygga och trivas samt känna samhörighet med skolans personal och med sina skolkamrater. För att få förståelse för olikheter vill vi på skolan belysa de sju diskrimineringsgrunderna (sid. 11). De ligger oftast som grund för de kränkande behandlingar som kan förekomma i en skola. Om du som elev känner dig trygg får du verktygen och förutsättningarna att förverkliga dig själv och genom det även hjälp till ditt lärande.

Om du någon gång blir utsatt för mobbning, våld, hot eller annan kränkande behandling, vill vi att du omedelbart kontaktar en vuxen som du känner förtroende för. Du kan också skriva och lämna i brevlådan till skolans *Trygghetsteam*, som då kontaktar dig. Detta gäller också dig som känner en kamrat som upplever sig vara utsatt.

Du som elev ska få möjlighet att utvärdera denna plan varje år. Det är under elevråd som ni under vårterminen kommer fås möjlighet att ge förslag på förbättringar. Innan ska klasslärare lyft och informerat om Båtsmansskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Till dig som förälder

Skolan arbetar utifrån våra värderingsgrunder och i de sju diskrimineringsgrunderna har vi tillsammans satt ett gemensamt förhållningssätt kring dessa sju (sid.11).

Om du misstänker att ditt eller något annat barn utsätts för diskriminering, trakasserier eller för kränkande behandling (sid.5) – kontakta ditt barns klasslärare eller representanter för skolans *Trygghetsteam*.

Det är svårt att ta till sig att ens eget barn kränker andra. Men om det är så, måste du göra något åt det. Om du misstänker att ditt barn utsätter andra för kränkande behandling, råder vi dig som förälder att göra helt klart för ditt barn att du inte accepterar kränkning och att du ser mycket allvarligt på ett sådant beteende.

Du som förälder informeras om skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling på föräldramöten. Planen läggs ut på hemsidan.

Förälder uppmanas att prata om innehållet i planen med sina barn. Det är elever, föräldrar och skolpersonal som tillsammans förverkligar värdegrunden för skolan.

Båtsmansskolans trygghetsteam läsåret 2021/22 består av:

Lotta Berlin Willman (kurator)
070- 606 96 80

Eva Westin Gustafsson (bitr. rektor)
08-606 80 86

Kartläggning

Vi arbetar på en skola med elever från förskoleklass – år 6. Vi vet att det kan förekomma diskriminering och kränkande behandling i verksamheten. Vi har därför gjort en kartläggning för att säkerställa tryggheten på vår skola. Vi har genom samtal med personal, kurator, trygghetsteam, trivselenkät (fritids och skola) och trygghetspromenad med eleverna samlat stoff till Båtsmansskolans egna plan mot diskriminering och kränkande behandling. I materialet framkommer det att de flesta trakasserier och kränkande behandlingar har sitt ursprung i någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Vi har därför valt att utgå från dem när vi skrivit denna plan. Vi är medvetna om att alla konflikter inte har med diskriminering och trakasserier att göra, men vår syn på det hela är att om vi minimerar konflikter som grundar sig i diskriminering så kommer även de konflikter som inte har med de grunderna att göra också minimeras. Då vi tillsammans ska sträva efter ett så bra klimat som möjligt på skolan har vi tillsammans med eleverna på skolan tagit fram vår värdegrund som vi önskar ska genomsyra hela vår verksamhet.

BÅTSMANSSKOLANS VÄRDEGRUND ”HEART”

Hänsyn

Vi tar hänsyn till att alla är olika, alla är bra på någonting och att alla är lika mycket värda

Empati

Vi främjar en skolmiljö som ger möjlighet att uppnå förståelse och väcka nyfikenhet och lust för vidare lärande

Ansvar

Vi arbetar med att alla känner ansvar för sitt lärande, sina handlingar och vår gemensamma arbetsmiljö

Respekt

Vi tilltalar och behandlar varandra såsom vi vill bli tilltalade och behandlade själva

Trygghet

Vi vill ge alla trygghet att våga vara sig själv och att uttrycka sina åsikter.

Genom arbetet med HEART ska de sju diskrimineringsgrunderna synliggöras. Vi utgår från att om elever och personal har kunskap och samma förhållningssätt när det gäller de sju diskrimineringsgrunderna kommer diskriminering, trakasserier och kränkande behandling att minimeras. Vi har därför lagt fokus på vikten av likabehandling utifrån dessa diskrimineringsgrunder. Barn, elever, föräldrar och personal ska därför vara väl informerade om skolans förhållningssätt vad gäller dessa (se sid. 11).

VAD ÄR DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING?

Diskriminering innebär:

”Att ett barn eller en elev missgynnas direkt eller indirekt, av skäl som har samband med de sju diskrimineringsgrunderna. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen.” (Skolverket 2014)

Trakasserier är:

”Ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller någon elev för trakasserier benämns det diskriminering.” (Skolverket 2014)

Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck, vara mer eller mindre uppenbar och förekomma i många olika sammanhang. Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck. Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Kränkningar utförs av och drabbar såväl barn som vuxna. **En viktig utgångspunkt är den individuella upplevelsen och att den som uppger att han eller hon blivit kränkt, alltid måste tas på allvar.**

Varje incident av kränkande behandling skall resultera i en reaktion från de vuxna i skolan.

Kränkningarna kan vara:

- fysiska (t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar)
- verbala (t.ex. att bli retad eller hotad)
- psykosociala (t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning)
- text- och bildburna (t.ex. klotter, brev och lappar, e-post, sms/mms eller olika chattforum och sociala medier som Facebook m.fl.)

Mobbning skiljer sig från andra kränkningar genom att den som utsätts kränks vid upprepade tillfällen och att det råder en obalans i makt mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbning.

Om en elev blir utsatt för mobbning eller kränkande behandling har vi på **Båtsmansskolan en handlingsplan.** (se Bilaga 1)

KONFLIKTER

Ibland händer det saker i skolan som inte har med diskriminering att göra.

Konflikt uppstår i samspelet mellan människor. Det är vanligtvis mer komplicerat än att en av parterna ensam bär skulden i konflikten. Konfliktlösning är en del av skolans fostringsuppdrag.

Definition:

Två individer – en individ och en grupp – en eller två grupper – är i konflikt med varandra när minst den ena parten upplever den andra som ett hinder eller som en källa till frustration/irritation” (Goldstein)

En konflikt är en motsättning som involverar känslorna på ett sådant sätt att motparten upplevs som hot eller ett hinder. Ilska eller aggression är de vanligaste känslorna i konflikter. Men också grundkänslor som ledsenhet, fruktan eller skuld kan vara involverat. Observera att de inte behöver ha med diskriminering att göra. **Båtsmansskolan har upprättat en handlingsplan vid konfliktlösning.** (se bilaga 4)

DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Eleverna deltar och har inflytande i skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling genom HEART och klassråd i respektive klass, genom skolans kamratstödjarverksamhet samt i elevrådet tillsammans med rektor. Eleverna utvärderar trivsel och trygghet på skolan varje termin.

Föräldrar informeras om planen mot diskriminering och kränkande behandling vid föräldramöten och skall ges möjlighet att diskutera och vara delaktiga i arbetet med planen vid dessa möten.

Skolan uppmantrar föräldrar att komma med synpunkter och förslag på skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling genom ”brev från rektor”.

ANALYS AV TRIVSELENKÄTER OCH TRYGGHETSPROMENAD

På höstterminen 2020 genomfördes som vanligt en trivselenkät och en trygghetspromenad på skolan.

Fsk-1:or

Lika som förra året har svaren varken/eller fått många att svara där.

I år fick förskoleklass och årskurs 1 en gemensam enkät. Vi har tagit samma frågor som skolsköterskan hade tidigare. Det här läsåret känner sig 67 % glada mot 54 % förra året när de går till skolan, 22 % varken eller mot 37 % förra året och 10 % ledsna/sura mot 9 % hösten-18.

I båda årskurserna kändes sig 52% glada när de tänker på matsalen mot 58 % förra året, 34 % mot 35 % varken eller och 13 % ledsna/sura mot 7 % förra året.

På frågan om hur de känner när de tänker på lektionerna svarar 43 % glada, 45 % varken eller och 12 % ledsen/sur mot 48 % glada, 42 % varken eller och 10 % ledsna/sura förra året.

Åk 2-6

Generellt visar enkäten på väldigt lika värde för otrygga platser som förra året. I år har 85 % av eleverna någon att vara med på rasten mot 91 % förra året. På frågan om det finns elever som du är rädd för är det ungefär samma procent från förra året, i år svarar 23 % av eleverna att det finns en eller flera (24 % 2019) som de är rädda för. Det är 21 % (16 % 2019) som inte vågar prata med en vuxen, eller är rädd för en eller flera vuxna.

45 % har blivit retade i skolan (50 % 2019). 84 % har inte blivit kränkta genom mobil eller nätet (85 % 2019) här har 15 % (15 % 2019) blivit kränkta en eller flera gånger i år. Om eleven vet om någon blivit retad i sin klass svarar 25 % (46 % 2019) JA. I år vet 62 % (65 % 2019) av eleverna alltid vem de ska gå till om de behöver hjälp.

Otrygga platser är fortfarande omklädningsrum, fotbollsplan och kapprum. Tryggast känner eleverna sig i matsalen lika med förra året, lilla skolgården och kön till matsalen. I klassrummet känner sig 85 % trygga i år där 78 % kände sig trygga förra året.

I fri text kom det fram att många känner sig otrygga på ången och bakom Prämen också.

Fritids

Ingen enkät gick ut i år.

Årligen genomförs enkätundersökningar i Haninge kommun för att få veta hur eleverna samt hur föräldrar ser på verksamheten. Syftet med denna analys är att få ett utvecklat underlag, som komplement till enkätresultatet som kan ligga till grund för utbildningsförvaltningens förbättringsåtgärder.

Skolplaneenkäten visar ungefär samma resultat som vår egen enkät.

ANALYS

Skolan har varken haft en Heart –dag kopplat till värdegrunden och arbete med faddrar, eller en skolgårdsdag p.g.a. Corona.

Det finns elever som har haft odlingskreativitet som vi kan njuta av nu i vår och sommar.

Vi tror att vi kan minska konflikter på skolan när vi har gemensamma aktiviteter över klass och årskursgränserna.

Rastverksamheten har fungerat bra under läsåret, men eleverna efterfrågar större kontinuitet bland rastvakter och fler rastvakter på fotbollsplanen, bakom Prämen och slöjdgården. Många tycker också det är lite läskigt eller farligt att gunga på stora gungan. Vid flera tillfällen har hela klasser lekt t.ex. burken och viruskull. Det har varit många aktiviteter för eleverna att vara med i både på kort och långrasten. Sexorna har varit lekvårdar på onsdagar på kortrasten mest för förskoleklass och ettor.

Båtsmansskolan har 2 stycken kamratstödjare från varje klass i årskurs 3-6 som väljs så tidigt som möjligt varje hösttermin. Ansvarig för kamratstödjarna det här läsåret har varit kurator Lotta Berlin Willman.

Varje hösttermin har skolan en halvdags utbildning för kamratstödjarna.

De utbildas för sin uppgift med målet att skolmiljöerna med deras hjälp ska präglas av skolans värdegrund HEART: hänsyn, empati, ansvar, respekt och trygghet. Uppgiften är att ha ett vakande öga och rapportera till de vuxna vid misstanke om till exempel eventuell mobbning och kränkning.

De träffas en gång i månaden för att följa upp trivseln på skolan och i alla klasser genom att alla kamratstödjare får möjlighet att ge lägesbeskrivning.

Vi följer upp hur kamratstödjarna upplever att det fungerar att vara kamratstödjare, diskuterar svårigheter, fördelar, nackdelar och vad som behöver vidareutvecklas i deras roll etc. Vi arbetar med värdegrundsfrågor och provar att göra olika samarbetsövningar. Kamratstödjarna får också med sig övningar att göra i klassen om de vill. De ska ha en egen punkt på dagordningen vid klassrådet.

Förebyggande åtgärder

Vi har efter analysen i kartläggningen uppmärksammat en del brister under läsåret 20/21 som vi nu under det förebyggande arbetet år 2021-2022 vill åtgärda där vi vill avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Mål: Vi vill fortsätta vårt arbete att minska antalet elever som är otrygga/ensamma på rasten genom att barnen ska kunna känna förtroende för att den personal de går till för hjälp vid konflikt under rasttid har tiden att försöka hjälpa till att lösa konflikten och att finnas till hands.

Åtgärd: Vi fortsätter att ha en rastansvarig och det är mer kontinuitet vilka vuxna som är ute på rasterna. Fritidspersonalen kommer att erbjuda olika aktiviteter under dagen och vara mer ansvariga för verksamheten. Vi fortsätter med att ha utlåning av leksaker som olika klasser kan hålla i med lånekort. Vara uppmärksamma på fotbollsplan för otillåtna beteenden och om gult eller rött kort behöver tillämpas.

Ansvarig: Fritids och Eva Westin Gustafsson (bitr. rektor)

Uppföljning: Kontinuerlig uppföljning under läsåret i form av samtal med ansvarig och trygghetsteam.

Mål: Vi fortsätter vårt arbete där vi vill minska fördomar som rör diskrimineringsgrunderna. Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling ska prägla verksamheten. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.

Åtgärd: Arbete med nolltolerans mot köns- och rasistiska uttryck samt förhållningssätt.

Ansvarig: All personal på skolan

Uppföljning: Punkt på kvällskonferens

Åtgärd: Utbilda personalen på skolan vad gäller normkritik och diskrimineringsgrunder.

Ansvarig: Skolledning

Uppföljning: Start höstterminen-21. Uppföljning i samband med utvärdering VT-22

Åtgärd: Introducera mat från olika kulturer.

Ansvarig: Skolkök och skolledning

Uppföljning: I samband med utvärdering av planen VT-21

Åtgärd: EQ-verkstan, grunden i metoderna är fysisk aktivitet, samtal, samarbete och egen reflektion. Detta arbete, fritidsråd och klassråd ska schemaläggas även i år.

Ansvarig: Skolledning, fritids och klasslärare

Uppföljning: Löpande under läsåret

Mål: Fortsatt arbete med värdegrunden HEART och samverkan mellan elever. Att få en tryggare skolmiljö och skolgård.

Åtgärd: Fadderverksamhet. FSK- 3, 1-4, 2-5, 3-6. Bör vara en gång/månad

Ansvarig: Klasslärarna för fadderverksamhet.

Utvärdering: I samband med utvärdering av planen VT-22.

Åtgärd: Uppstart på höstterminen med HEART och värdegrundsarbete samt gruppstärkande arbete. Heart-dag, Vernissage där eleverna får visa upp vad "Heart" innebär för dem, Skolgårdsdag

Ansvarig: Heartteamet

Utvärdering: Efter varje aktivitet och i samband med utvärdering av planen VT-22

Mål: Utvärdera och revidera gemensamma trivselregler på skolan som kan speglas i vår värdegrund.

Åtgärd: Rektor, klasslärare och elevråd reviderar trivselregler

Ansvarig: Björn-Olof Söderholm (tf rektor)

Utvärdering: slutet av HT-21.

Mål: Större elevinflytande på skolan.

Åtgärd: Tydligare information om vidden av elevinflytande genom elevråd.

Ansvarig: Eva Westin Gustafsson (bitr. rektor) och klasslärare

Åtgärd: Matråd

Ansvarig: Eva Westin Gustafsson (bitr. rektor) och matpersonal.

Åtgärd: Fritidsråd

Ansvarig: Eva Westin Gustafsson (bitr. rektor) och fritidsavdelningarna

Åtgärd: Klassråd

Ansvarig: Klasslärare

Utvärdering: Genom elevråd löpande under läsåret.

Främjande insatser

För att Båtsmansskolan ska uppfylla de mål och värderingar som tagits fram i detta års plan måste vi dels utföra ovanstående åtgärder men även arbeta långsiktigt med att främja hälsa och identifiera och stärka de positiva förutsättningarna samt integrera de sju diskrimineringsgrunderna både på skola och på fritids. Därför har personalen på Båtsmansskolan tillsammans kommit överens om följande tankar och förhållningssätt gällande dessa:

- Kön
 - Killar och tjejer ska behandlas lika oavsett kön.
 - Båtsmansskolan arbetar aktivt mot könsrelaterade fördomar/språkbruk.
 - Vi arbetar med att blanda tjejer och killar i grupparbeten kontinuerligt.

- Könsoverskridande identitet/uttryck
 - Alla på Båtsmansskolan ska få vara klädda, se ut och vara precis som de vill även om de inte uppfyller de normativa värderingarna för kön.
 - Vi arbetar aktivt för att stimulera elever med dessa överskridande identiteter att känna sig trygga trots deras normbrytande uttryck. Genom att tänka på vårt bemötande mot eleven, uppskatta deras val av kläder, attribut och genom att uppmuntra deras lek.

- Etnisk tillhörighet
 - Alla på Båtsmansskolan ska ha respekt och förståelse för mångfald och olikheter utifrån etniska grunder.
 - Olika kulturers uttryck och mat ska få ta plats i verksamheten.
 - All personal reagerar på rasistiska uttryck/gester.
 - Aktivt arbeta mot rasistiska fördomar/språkbruk.
 - Levande diskussion om mångfald och lika/olika.

- Religion eller annan trosuppfattning
 - Alla på Båtsmansskolan ska få ge uttryck för sin trosuppfattning.
 - Undervisning ska innehålla olika religioner och livsåskådningar.
 - Vi på Båtsmansskolan vill belysa och värna om en mångfald av alla religioners seder, bruk och högtider.

- Funktionshinder
 - Öppenhet och förståelse för elever med neuropsykiatriska funktionshinder eller dylikt.
 - Båtsmansskolan ska aktivt arbeta med att stödja elever med olika sociala och inlärningssvårigheter.
 - Båtsmansskolan ska ha en öppenhet och tolerans mot olika former av funktionsnedsättningar, både psykiska, fysiska och begåvningsmässiga begränsningar.
- Sexuell läggning
 - Alla på Båtsmansskolan har rätt till sin egen sexualitet, vilken form den än tar sig. Till dessa former hör t.ex.:

Homosexuell – Personer av samma kön attraheras av varandra.

Heterosexuell – Personer av motsatt kön attraheras av varandra.

Bisexuell – Personer attraheras av båda könen.

Transsexuell – Ens kulturella kön hör inte ihop med det biologiska, eller inte trivs med det kön andra säger att du har, kan du kallas **transperson**.

Cisperson: - Trivs med det kön du har och inte vill förändra det.

- Elever ska få förståelse för de olika sexuella läggningar som finns för att kunna respektera de personer som har de läggningarna.
- Vi ska prata och ge förståelse om olika familjekonstellationer.
- Vi ska ha levande diskussioner om olikheter.

- Ålder
 - Vi på Båtsmansskolan ska ha en förståelse om problematiken för elever som inte följer sin årskurs. Vare sig man flyttat upp, flyttat ned eller börjar skolan tidigare eller senare. Vi ska se till elevens behov.
 - Förståelse för att man kan ha äldre/yngre föräldrar.
 - Åldersrelaterade attribut ska inte vara orsak till diskriminering.

Dessa punkter är de diskrimineringsgrunder som skollagen har stiftat och som ska följas genom den svenska diskrimineringslagen. Vi har tagit den nya diskrimineringslagen från 2017-01-01 i beaktning. Tankarna och förhållningssättet är baserade på Båtsmansskolans egen värdegrund.

Till det främjande arbetet ”...hör även att personalen ska ges tid att diskutera egna normer och attityder samt sådana som genomsyrar den pedagogiska verksamheten, samt omfattar möjligheter för barn och elever att återkommande diskutera normer, attityder och hur goda relationer kan vårdas.” (Skolverket 2014)

Rutiner för akuta situationer

Trakasserier och kränkande behandling

När en diskriminering, kränkning, konflikt eller trakassering blir uppmärksammas på Båtsmansskolan har vi genom denna plan beslutat hur vi ska gå till väga för att hjälpa eleven med detta. Vi har tre olika handlingsplaner bifogade som bilagor till denna plan. Dessa tre är:

Handlingsplan kränkning elev – elev:

Denna handlingsplan använder du när du som personal uppmärksammat att en elev kränker en annan elev. Bifogad handlingsplan: *Bilaga 1*. Om en kränkning elev – elev kan uppfattas som mobbing används samma handlingsplan.

Handlingsplan personal kränker elev:

Denna handlingsplan använder du när som personal uppmärksammar att en personal kränker en elev. Bifogad handlingsplan: *Bilaga 2*. Om kränkningen kan anses vara en diskriminering används samma handlingsplan.

Handlingsplan kränkning personal – personal

Denna handlingsplan använder du när du som personal uppmärksammar att en personal kränker en annan personal. Eller om du själv känner dig kränkt av annan personal. Bifogad handlingsplan: *Bilaga 3*.

Upptäcka tidigt

Genom att göra ett kontinuerligt arbete med att rapportera uppmärksammade händelser i DF-RESPONS, 1 brevlåda i huvudbyggnaden för elever att meddela Trygghetsteamet och lyhörddhet under trygghetsvandringen kan vi på Båtsmansskolan upptäcka tidiga signaler på eventuella trakasserier och kränkande behandling. Vi har dessutom en arbetsgång vid konfliktlösning.

Arbetsgång vid konfliktlösning:

Denna arbetsplan använder du när en konflikt uppstått mellan elev – elev som inte kan anses vara en kränkning eller trakasseri. Bifogad arbetsplan: *Bilaga 4*. Om konflikten är av det slaget att du som personal känner dig tvungen att dokumentera konflikten använder du dig av blanketten ”Uppmärksammas händelse”.

Ansvarsfördelning

Rektor har ett särskilt ansvar för att upprätta, genomföra, följa upp och utvärdera skolans handlingsplan för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling.

- Båtsmansskolan har ett gemensamt ansvar för alla elever och all personal på skolan har ansvar för att vara goda föredömen för skolans elever.
- Klasslärare ansvarar att följa upp sina elevers trivsel och trygghet kontinuerligt.
- Arbetslagen diskuterar elevvård kontinuerligt och samarbetar med skolans *Trygghetsteamet*.
- Kamratstödjarna ansvarar för att följa upp "läget" på skolan med kamratstödjarna 1 gång i månaden.
- Skolans personal utvärderar planen mot diskriminering och kränkande behandling i slutet av varje läsår/eller början av nytt läsår.
- Eleverna utvärderar varje läsår genom skolans Trivsel och Trygghetsenkät samt genom kommunens årliga Skolplaneenkät.

Utredning kränkande behandling

Skollagen 6 kap 10§:

En lärare, förskollärare eller annan personal som arbetar på skolan som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. Rutinen på Båtsmansskolan är att fylla i digitalt i DF-Respons.

Skolan har en tydlig arbetsgång vid utredning kränkande behandling (kommungemensam dokumentationsblankett tillämpas).

Rektor ska skyndsamt inleda en utredning. Skolkurator eller klasslärare gör en utredning och lämnar över en sammanfattning av resultatet till rektor. Rektor beslutar efter utredningsarbetet om en kränkning har ägt rum.

Om en kränkning har ägt rum ska en åtgärdsplan kränkning skrivas. Denna plan ska sedan följas upp och utvärderas.

Kopia på utredningen skickas till Utbildningsförvaltningen i kommunen.

Lagar och förordningar som ligger till grund för planen mot diskriminering och kränkande behandling

Skollagen och allmänna råd från Skolverket:

1. Skollagen (2010:800) kapitel 6: Åtgärder mot kränkande behandling. Kapitlet har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever.
2. Barn och elever samt deras vårdnadshavare bör få information om hur de bör rapportera när de upplever eller får kännedom om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. (Skolverket allmänna råd 2009)

Lgr 11:

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling. (Lgr 11 6 kap § 10)
”Skolans mål är att varje elev respekterar andra människors egenvärde”, Lgr 11

Diskrimineringslagen:

Den **1 april 2006** kom lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (**SFS.2006:67**). Lagens syfte är att förtydliga skolans ansvar när det gäller att garantera alla barns och elevers trygghet i skolan.

Planen skall syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga trakasserier och annan kränkande behandling. I planen ska planerade åtgärder redovisas. Planen skall årligen följas upp och ses över.

Den **1 januari 2009** trädde en ny diskrimineringslag i kraft (**SFS 2008:567**). Tidigare var den svenska lagstiftningen mot diskriminering uppdelad på flera lagar och skyddet mot diskriminering var olika långtgående beroende på vilken diskrimineringsgrund det handlade om. I och med den nya diskrimineringslagen slogs de tidigare lagarna ihop till en enda lag. Två nya diskrimineringsgrunder infördes också: ålder och könsöverskridande identitet eller uttryck. Den nya lagen har **sju olika diskrimineringsgrunder** och ska motverka diskriminering på grund av:

- *kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder*

I lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67) talas i 3 § om huvudmannens/rektors ansvar för att anställda följer sina skyldigheter när de handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget, det vill säga:

- Att upprätta en Plan mot diskriminering och kränkande behandling som utvärderas årligen i verksamhetens kvalitetsarbete
 - Att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling
 - Att motverka direkt och indirekt diskriminering enligt kriterier fastställda i lagen
 - Att utreda och vidta åtgärder mot trakasserier och annan kränkande behandling
- Rektor har ett särskilt ansvar för att upprätta, genomföra, följa upp och utvärdera skolans handlingsplan för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling.

Referenser:

Skolverket. (2014), Skolverket allmänna råd, *Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling*. Stockholm: Elanders Sverige AB

Goldstein, A (2001), *ART – Aggression Replacement Training*, Malmö: Offset & Media

Arbetsgång vid kränkning mellan elev och elev – Bilaga 1

- Elevens lärare/fritidshemspersonal har samtal med den utsatte så snabbt som möjligt för att kartlägga vad som hänt.
- Läraren/fritidshemspersonalen pratar med samtliga inblandade var för sig i en följd. Hen tar kontakt med de inblandades vårdnadshavare samt meddelar rektor. En kränkingsanmälan görs digitalt i DF-Respons och skickas till huvudman.
- Om kränkningarna inte upphör tar läraren/fritidshemspersonalen kontakt med Trygghetsteamet.
- Två personer från Trygghetsteamet samtalar med den som är utsatt/övriga inblandade var för sig. Vårdnadshavare informeras.
- Samtal med alla inblandade om det man har kommit överens om.
- Uppföljning sker efter två veckor av samma personer som haft de första samtalen.
- Trygghetsteamet dokumenterar alla genomförda samtal och åtgärder. Dokumentationen arkiveras. Kompletteras till huvudman.
- Om kränkningarna fortsätter kallas de kränkande elevernas vårdnadshavare till skolan för en elevvårdskonferens med skolledningen. Individuellt åtgärdsprogram upprättas.
- Utifrån det enskilda fallet kan ändringar på grupp- eller verksamhetsnivå göras.
- Eventuell anmälan till skolhälsovården, socialtjänsten eller polis görs (kan även göras tidigare vid behov).

Arbetsgång om vuxen kränker en elev – Bilaga 2

- Om en elev upplever sig vara kränkt av en personal eller annan vuxen i anslutning till skolans verksamhet vänder sig denne, själv eller med vårdnadshavare, till sin klasslärare skolsköterska, kurator, rektor eller annan personal som hen har förtroende för
- Rektor utreder vad som hänt och den tilltalande informeras, om så önskas i närvaro av en facklig representant. Anmälan görs till huvudman.
- Vårdnadshavare kontaktas av rektor.
- Om rektor kan konstatera att en kränkning ägt rum skall personalavdelningen och grundskolechefen kontaktas och en utredning inledas. Vad som händer under denna utredning avgörs i dialog mellan framförallt rektor och personalavdelningen.
- Uppföljning av ärendet.
- Misstänker rektor att eleven farit illa ska socialtjänsten kontaktas och om rektor misstänker att brott begåtts ska polisen kontaktas. Vid polisanmälan skall även kontakt med socialtjänsten ske.

Arbetsgång vid kränkning mellan personal och personal – Bilaga 3

- Om personal känner sig kränkt av annan personal vänder sig den som känner sig kränkt till rektor/ansvarig chef.
- Ansvarig chef, den som kränker samt den som känner sig kränkt har samtal kring händelsen. I förekommande fall deltar berörd facklig organisation. Samtalet dokumenteras av rektor/ansvarig chef.
- Uppföljning av ärendet sker inom två veckor. Vid uppföljning deltar ansvarig chef, den som kränkt samt den som känner sig kränkt. Samtalet dokumenteras.
- Eventuellt görs ytterligare åtgärder av ansvarig chef, eller av den personal som känner sig kränkt.

Konfliktlösning – Bilaga 4

- När en större konflikt uppstår mellan två eller flera elever vid skolan skall denna omedelbart tas tag i av den eller de vuxna som befinner sig i närheten.
- Klasslärare/fritidshemspersonal kontaktas för att utreda vad som har hänt när alla inblandade har lugnat ner sig.
- Klasslärare/fritidshemspersonal pratar med eleverna var för sig eller tillsammans beroende på situationen.
 - Alla inblandade får berätta sin version av händelsen
 - Lyssna in alla versioner
 - Försök definiera händelsen tillsammans
 - Hitta åtgärder för att försöka förhindra att det händer igen
 - Alla inblandade ska få känna sig sedda och hörda på innan man avslutar
 - Dokumentera det som sagts och vad man kommit fram till